

Дата: 05.11.2024

Клас: 8 клас

Предмет: Історія України

Завдання:

• Вивчити тему: «Ставлення русько-українських територій в Чорвокому королівстві та Молдавському князівстві»

• Відповісти письмово на запитання № 147.

№ 1, 2, 3

винятково в руки поляків. Окрім того, польські землевласники отримували тут маєтки, а в міста запрошували німецьких, єврейських, вірменських переселенців, котрі мали пільги і привілеї. Частина українського населення зменшувалася.

1. Які русько-українські землі потрапили до складу Польського королівства?
2. Назвіть воєводства, створені на русько-українських теренах у Польському королівстві.
3. Охарактеризуйте політику Польського королівства щодо русько-українських земель.

2. Становище русько-українських територій в Угорському королівстві та Молдовському князівстві.

Як ви вже знаєте, ще Київська держава вела боротьбу з Угорським королівством за порубіжні землі. Галицький князь Ярослав Осмомисл навіть побудував у Карпатах укріплення для захисту від нападів угорців. Проте наприкінці XIII століття Угорське королівство підпорядкувало Закарпаття. Його територію поділили на адміністративні одиниці — комітати. Їх очолили призначені королем намісники — жупани. Землі роздавали угорській знаті, католицьким храмам і руському населенню, котре переймало угорську мову, культуру, католицьку віру. Угорські землевласники переселяли в новопродбані маєтки угорських селян. Натомість місцеве населення витісняли в гірські малообжиті райони із суворим кліматом і неродючими ґрунтами. Водночас у міста запрошували переселенців — італійців, німців, словаків.

Картина першого угорського короля ХІІІ століття «Король Фердинанд Коріятівич»

Помітний слід в історії краю залишив подільський князь Федір Коріятівич, котрий у 1393 році переселився в Закарпаття. Він заснував православний монастир Святого Миколая на Чернечій горі біля міста Мукачево. А його дружина Ольга заклала жіночий монастир неподалік села Підгоряни. Православна віра сприяла збереженню русами рідної мови, культури. В 1526 році турецьке військо розгромило угорців у битві під містом Мохач й Угорське королівство припинило існування. Відтак західна частина Закарпаття ввійшла до Австрії, а східна — до Трансільванського князівства.

146

Землі, розташовані між річкою Дністер і Карпатським хребтом, із численними буковими лісами називали Буковиною. У першій половині XIV століття краєм володіли Золота Орда та Угорщина. Із середини XIV століття Буковина відійшла до Молдовського князівства. Її там називали Шипинською землею, а з XVI століття — Буковиною. Територію поділили на громади, які очолювали старости. Члени громад спільно користувалися орними землями, сіножатями, лісами. Займалися хліборобством і тваринництвом. Найбільшим містом був Хотин. Наприкінці XIV століття на ці землі почали нападати турки. В 1485 році правитель Молдовського князівства — господар — став васалом турецького султана.

Хотинська фортеця. Світлина

1. З якого століття Угорське королівство підпорядкувало Закарпаття?
2. Що для розвитку Закарпаття зробив Федір Коріятович?
3. До складу якої держави потрапила Буковина в XIV столітті?

3. Приєднання русько-українських земель Московським князівством.

Із середини XIV століття зміцнилося Московське князівство. Наприкінці XV століття його правителі почали втілювати ідею про поширення влади московського князя на всі території, що входили раніше до Київської держави. Під владою Івана III, котрий почав йменувати себе царем, були об'єднані північноруські землі.

Московське царство стало могутньою державою, яка прагнула до нових завоювань. На московсько-литовському порубіжжі наприкінці XV століття не вщухали конфлікти. Впродовж 1500–1503 років Московське князівство вело війну з Великим князівством Литовським, Руським і Жемайтійським, яке, зазнавши поразки, визнало приєднання до Московського князівства Чернігівського та Новгород-Сіверського князівств. Однак населення вчинило спротив московським військам, за що воєводи «людей багатьох вогню і мечу піддали, а інших повели до полону». Чернігово-Сіверщину було поділено на повіти, очолювані воєводами, які зайняли місце тамтешніх князів.

147

